

Gedragscode t.a.v. seksuele intimidatie en overig ongewenst gedrag

VOORAF

Als bestuur van de Handbalvereniging Olympia willen we de zaken binnen onze vereniging goed op orde hebben. De zorg voor een sociaal veilige omgeving voor iedereen en voor jeugdleden in het bijzonder, is daarin essentieel. We willen een situatie scheppen waarin sporters kunnen groeien en bloeien. Daar horen afspraken en maatregelen bij om seksuele intimidatie en andere vormen van ongewenst gedrag te voorkomen. Daarnaast willen we als bestuur voorbereid zijn om professioneel en adequaat om te gaan met de gevolgen als dit toch aan de orde is. Kortom: ouders, jeugdleden en toekomstige jeugdleden moeten ervan kunnen uitgaan dat Olympia er alles aan doet om iedereen onbezorgd te laten handballen.

Deze gedragscode is preventief bedoeld. De code sluit aan bij het landelijk beleid van NOC*NSF en NHV "Samen naar een veiliger sportklimaat". Dit beleid is opgezet om gewenst gedrag te stimuleren en ongewenst gedrag in en rondom de sport aan te pakken. Evenals de NHV kiest Olympia ervoor, om vooral **plezier en onbezorgd sporten** te benadrukken binnen de handbalwereld binnen een veilig sportklimaat. Dat is van toepassing op alle betrokkenen: bestuurders, actieve sporters, trainers, begeleiders, functionarissen en vrijwilligers. Bestuurders en trainers hebben daarin een voorbeeldfunctie.

Ongewenste omgangsvormen binnen de sportvereniging

Sporters kunnen tijdens het sporten te maken krijgen met ongewenste omgangsvormen, zoals seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten, en/of discriminatie. Deze Gedragscode seksuele intimidatie en overig ongewenst gedrag is een uitwerking van het streven om waarborgen te scheppen voor een goed en stimulerend sportklimaat binnen Olympia. In een goed en stimulerend sportklimaat behoren sportiviteit, respect, en aandacht voor de ander tot de normale omgangsvormen, en wordt op ongewenst gedrag alert gereageerd. Zo'n klimaat vereist een actieve bijdrage van eenieder die aan Olympia verbonden is: niet alleen met betrekking tot het eigen gedrag, maar ook door een waakzame houding tegenover elke vorm van ongewenst gedrag die men in de eigen sportomgeving signaleert. Ongewenst gedrag behoort altijd aan de orde te worden gesteld; hetzij door de betrokkenen rechtstreeks aan te spreken, hetzij door derden in te schakelen. Het doel van de gedragscode is om deze uitgangspunten expliciet onder de aandacht te brengen van de leden en trainers van Olympia in al haar geledingen.

Definitie Gedragscode

De gedragscode geeft regels en aanbevelingen waar trainers, coaches en begeleiders zich in hun activiteiten voor Olympia aan dienen te houden. Allen hebben de plicht om alles te doen wat de geestelijke, sociale en lichamelijke integriteit van de sporter kan waarborgen en alles na te laten wat die integriteit schade kan berokkenen.

Seksuele intimidatie

Elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin die de persoon die het ondergaat als gedwongen en/of ongewenst ervaart. Hier zit een subjectief element in; wat de één niet opvalt of als niet-storend ervaart, kan door een ander als zeer vervelend en ongewenst worden ervaren. Voorbeelden van seksuele intimidatie:

- onnodige of ongewenste aanrakingen;
- voortdurende opmerkingen over uiterlijk of seksuele geaardheid;
- dubbelzinnige opmerkingen of gebaren;
- een bepaalde manier van kijken of nafluiten;
- (poging tot) aanranding of verkrachting.

Andere vormen van ongewenst gedrag

Agressie en geweld:

Psychisch en/of fysieke ervaringen van geweld en agressie zoals: verbaal of non-verbaal lastigvallen, bedreigen of aanvallen van anderen tijdens trainingen, wedstrijden en andere sportactiviteiten binnen Olympia. We kennen vier vormen van agressie en geweld:

- verbaal: schelden, schreeuwen, treiteren en beledigen;
- non-verbaal: tegen iemand aandrukken, vasthouden, expres naar je toetrekken;
- psychisch: lastigvallen, onder druk zetten, bedreigen met fysiek geweld en irriteren;
- fysiek: schoppen, slaan, bijten, spugen.

Pesten:

Bij pesten gaat het om ervaringen van vijandig, vernederend of intimiderend gedrag, dat steeds gericht is op dezelfde persoon of groep. Het gebeurt vaak en gedurende langere tijd. De persoon (of groep) die het doelwit is, kan zich er niet effectief meer tegen verweren.

We kennen de volgende vormen van pesten:

- sociaal isoleren;
- het sporten of het trainen onplezierig of onmogelijk maken;
- bespotten, rechtstreeks of via de social media;
- roddelen/geruchten verspreiden, rechtstreeks of via de social media;
- dreigementen, rechtstreeks of via de social media;
- het gebruiken van lichamelijk geweld.

Discriminatie:

Elke vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur op grond van geslacht, leeftijd, handicap, ras, godsdienst, levensovertuiging, seksuele geaardheid of herkomst, positie, die tot doel of gevolg heeft de gelijke behandeling van medewerkers aan te tasten of teniet te doen.

Zoals gezegd, hebben bestuurders en trainers een voorbeeldfunctie.

Gedagsregels begeleiders:

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de (jeugdige) sporter zich veilig voelt;
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de (jeugdige) sporter in zijn waardigheid aantast, én verder in het privé-leven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening;
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter;
4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik;
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten. Bij het corrigeren van de sporthouding is het verstandig, vooraf te zeggen, dat je relevante lichaamsdelen (schouders, rug, heupen, enz.) gaat aanraken;
6. De begeleider onthoudt zich van seksueel getinte intimiteiten via welke communicatie (dus ook via de social media) dan ook;
7. De begeleider zal tijdens training(-stages), wedstrijden en reizen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer;

8. De begeleider heeft de plicht de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen;
9. De begeleider zal de sporter uit persoonlijke overwegingen geen (im)materiële vergoedingen geven. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan;
10. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de desbetreffende persoon erop aanspreken;
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen.

Reikwijdte

Deze gedragscode is van toepassing op bestuurders, alle leden, trainers, begeleiders en vrijwilligers van Olympia in hun gedrag ten opzichte van:

- bestuurders;
- andere leden en trainers van de Olympia;
- andere personen die in opdracht van het bestuur van Olympia, dan wel als vrijwilliger bij de vereniging werkzaam zijn, zoals de wedstrijdleider, scheidsrechter, stageairs, kantine medewerkers, vrijwilligers van Olympia of gekoppeld aan Olympia, etc;
- (werknemers van) derden die werkzaamheden verrichten; sporters en bezoekers die bij wedstrijden of toernooien of andere verenigingsactiviteiten aanwezig zijn.

Preventief beleid

Het preventieve beleid concretiseren we op de volgende wijze:

- elke trainer, bestuurder en vertrouwenspersoon beschikt over een VOG, een verklaring omtrent het gedrag;
- het actief en in voldoende mate kenbaar maken van deze code bij alle betrokkenen via bijeenkomsten, website, enz.;
- het geven van adequate voorlichting over ons beleid en de risico's van seksuele intimidatie, agressie, geweld, pesten en discriminatie binnen Olympia;
- het wegnemen of verminderen van risico's met betrekking tot ongewenst gedrag en het toezicht op de naleving hiervan;
- voorlichting en eventueel scholing van betrokkenen bij Olympia;
- de inbedding en borging van de gedragscode.

Vertrouwenspersoon

Olympia heeft vertrouwenspersonen. Deze vertrouwenspersonen hebben een onafhankelijke positie en geniet daarin bescherming van de zijde van het bestuur.

Taken van de vertrouwenspersoon:

- verstrekken van voorlichting over ongewenst gedrag;
- zorgen voor een adequate opvang van degene (jeugdige en/of ouders) die klachten heeft over ongewenst gedrag;
- zorgen voor vertrouwelijke behandeling van gegevens;
- zoeken naar een informele oplossing;
- terzijde staan van de klager bij het indienen van een formele klacht en eventueel bij de formele afhandeling daarvan;
- periodiek verslag uitbrengen aan het bestuur of een bestuur vertegenwoordiger.

Overige taken en aanvullingen:

Informatieverstrekking

- de vertrouwenspersoon geeft informatie en ondersteunt de leden in het verkrijgen en begrijpen van informatie;
- de vertrouwenspersoon verstrekt gevraagd en ongevraagd informatie aan de leden en ouders van leden over de inhoud van de functie en over het wettelijk kader;

Aanspreekfunctie

- bij problemen, vragen of klachten kunnen leden rechtstreeks een beroep doen op de vertrouwenspersoon;
- de bereikbaarheid van de vertrouwenspersoon moet goed geregeld zijn.

Ondersteuning bij klachten, klachtenbegeleiding en bemiddeling

- de vertrouwenspersoon ondersteunt leden en hun opvoeders in het verwoorden van klachten en het verbeteren van de situatie waarover onvrede bestaat;
- de vertrouwenspersoon ondersteunt bij het maken van keuzes en het achterhalen van de nodige informatie.
- de vertrouwenspersoon ondersteunt leden en hun opvoeders, op hun verzoek, met het indienen van een klacht en de klachtbehandeling;
- de ondersteuning hierin is zowel praktisch (bijvoorbeeld het schrijven van een brief) als emotioneel (luisterfunctie) van aard.
- leden bepalen in elke fase van behandeling zelf richting en doel; de vertrouwenspersoon ondersteunt het proces. De vertrouwenspersoon neemt geen beslissingen voor het betreffende lid.
- de vertrouwenspersoon praat in principe niet namens de leden (mits dit door betreffende lid is aangegeven).
- de vertrouwenspersoon verwijst belangenbehartigers van de leden door naar de voor hen geldende klachtenprocedure.

Signalering en registratie

De vertrouwenspersoon registreert binnengekomen klachten. De vertrouwenspersoon maakt zo nodig jaarlijks een verslag met daarin een geanonimiseerde weergave van de binnengekomen klachten. Dit kan een bijdrage leveren aan een sociaal veiliger leef en sport klimaat. De vertrouwenspersoon stelt (structurele) tekortkomingen binnen de vereniging, voor zover deze afbreuk doet aan de rechten van de leden, aan de orde. De vertrouwenspersoon heeft een geheimhoudingsplicht en doet niets zonder toestemming en medeweten van betreffende lid.

Procedure:

- De vertrouwenspersoon kan zonder tussenkomst van Olympia door een lid of zijn of haar opvoeder worden ingeschakeld.
- Een lid kan schriftelijk, telefonisch of via de mail in contact komen met de vertrouwenspersoon. De contactgegevens zijn op de website Olympia te vinden.
- De locatie van de gesprekken kunnen in overleg op gewenste locatie plaatsvinden.
- Indien noodzakelijk kan de vertrouwenspersoon, met in acht neming van de grootst mogelijke zorgvuldigheid, andere personen die bij de kwestie betrokken zijn, horen. Dit kan uitsluitend alleen na toestemming van de "klager".
- De vertrouwenspersoon informeert het bestuur onmiddellijk bij het vermoeden van een strafbaar feit met inachtneming van de grootst mogelijke zorgvuldigheid. Het bestuur onderneemt vervolgens de noodzakelijke stappen (advies inwinnen, beraad, hoor en wederhoor, mogelijk aangifte bij justitie).

- Periodiek, bv. elk half jaar, vindt er een evaluatie plaats. De vertrouwenspersoon levert hiervoor een geanonimiseerde rapportage aan bij het bestuur. Deze rapportage zal worden gebruikt ter verbetering van het bestuurlijk beleid van de Olympia;
- Eerste jaar is “proefjaar”; ervaringen kunnen leiden tot beleidsbijstellingen voor komende jaren.

Contactgegevens van de vertrouwenspersonen zijn:

Kees Jongman info@jongmanbv.nl

Liesbeth ter Braak info@praktijklies.nl